

یک رأی یک تجربه : مقررات مربوط به ضمانت ضامن در قانون مدنی با مقررات مربوط به ظهنویس در قانون تجارت متفاوت می باشد

حقوق :: نشریه قضاوت :: دی و بهمن ۱۳۸۱ - شماره ۱۱

صفحات : از ۳۶ تا ۳۷

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/861273>

تاریخ دانلود : ۱۴۰۳/۱۱/۲۱

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه **قوانین و مقررات** استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

- نادیده گرفتن روابط تجاری بین المللی در قانون تجارت ایران
- بررسی و مقایسه دو ترجمه از رمان وقایع غریب غیب شدن سعید ابونحس خوشبیدین
- بیمه بیکاری در قوانین کار و تامین اجتماعی (مطالعه موردی: بیمه بیکاری در استان خراسان رضوی)
- گوتیک - پست مدرنیسم در رمان «فرانکشتاین فی بغداد» احمد سعداوی
- نقد پسااستعماری رمان فرانکشتاین فی بغداد اثر احمد سعداوی
- ترانزیت خارجی کالا و مسافر
- سیاست استراتژیک تجاری چیست و چه مزایایی دارد؟
- مشکلات ارزشیابی حقوق و بیمه نامه های بیکاری
- سیستم حمل و نقل بین المللی و ترانزیتی ایران جمهوری اسلامی ایران
- میزگرد «پیشگیری از منازعات و تحقق توسعه پایدار در آسیای مرکزی»

عناوین مشابه

- مقررات مربوط به خانواده در قانون مدنی ایران
- مقایسه مقررات مربوط به خیار عیب در فقه، قانون مدنی، حقوق اروپایی و حقوق فرانسه
- ضرورت رویکردی نو در تدوین قوانین و مقررات معماری اسلامی (تأملی بر: تأثیر قاعده فقهی «لا ضرر» بر مواد مربوط به حریم بصری در قانون مدنی ایران)
- تحلیل ماده ۷۷۱ قانون مدنی با نگاهی به نظرات فقها و حقوق دانان در پرتو نقد یک رأی
- اظهارنظر کارشناسی درباره: «لایحه الحاق یک تبصره به ماده (۱۰) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹» (اعاده شده از شورای نگهبان)
- خلا قانون مدنی در باب فسخ ابتدایی به عنوان ضمانت اجرای نقض تعهد قراردادی، با مطالعه تطبیقی
- قوانین و مقررات: مشروح تبصره های مربوط به بخش تعاونی در قانون بودجه سال ۱۳۷۶
- بررسی اصل حاکمیت اراده و نظریه های مربوط به آن در ماده ۹۶۸ قانون مدنی و ماده ۲۷ قانون داورى تجارى بین المللی
- مسئولیت مدنی ناشی از نقض مقررات مربوط به افشای اطلاعات در بازار بورس و شیوه های رسیدگی به آن
- اظهارنظر کارشناسی درباره: «لایحه الحاق یک تبصره به ماده (۱۰) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹» (اعاده شده از شورای نگهبان)

مقررات مربوط به ضمانت ضامن

در قانون مدنی

با مقررات مربوط به ظهر نویسی

در قانون تجارت متفاوت می باشد

تجارت که مقرر می دارد پس از انقضای مواعد مذکوره در موارد فوق (یک سال...) دعوی دارنده برات علیه «ظهرنویس» و همچنین دعوی هر یک از ظهرنویسها برید سابق خود در محکمه پذیرفته نخواهد شد.

رای معترض عنه بدوی را نقض و قرار رد دعوی خواهان بدوی و تجدیدنظر خوانده را صادر نموده است. نظر به اینکه مطابق رای وحدت رویه شماره ۵۷۹۷۲/۱۲ هیات عمومی دیوان عالی کشور که می فرماید مهلت یک سال مقرر در ماده ۲۸۶ قانون تجارت جهت استفاده از حقی که ماده ۲۲۹ این قانون برای دارنده برات یا سفته منظور نموده در مورد «ظهرنویس» به معنای مصطلح کلمه بوده و ناظر به شخصی که ظهر سفته را به عنوان «ضامن» امضاء نموده است نمی باشد زیرا با توجه به طبع ضمان و مسؤلیت ضامن در هر صورت (بنا به قول ضم ذمه به ذمه یا نقل آن) در قبال دارنده سفته یا برات، محدودیت مذکور در ماده ۲۸۶ قانون تجارت درباره ضامن مورد نداشته بنابراین رای شعبه بیست و سوم دیوان عالی کشور که بر این اساس صادر گردیده صحیح و منطبق با موازین قانونی است این رای بطریق ماده واحده قانون... لازم الاجراست.

با توجه به اینکه رای شماره ۵۶۸ مورخه ۷۹۵۳۰/۱۲ شعبه ۱۲ دادگاه محترم تجدیدنظر استان تهران بر خلاف قانون تجارت و رای وحدت رویه شماره ۵۸۹۷۲/۱۲ هیات عمومی دیوان عالی کشور و حتی در مغایرت با مقررات قانون مدنی باب ضمان مواد ۶۸۲ و ۶۹۸ قانون مذکور صادر گردیده جهت تجدیدنظر اعلام و تقدیم می گردد.

ریس شعبه... دادگاه عمومی تهران تصمیم شماره ۳۳/۱۵۳۸۰/۶۲۹ شعبه ۳۳ دیوان عالی کشور

نظر به اینکه به موجب مقررات تبصره یک بند ج ماده ۲۲۶ آیین دادرسی مدنی دادگاههای عمومی و انقلاب منظور از قاضی دیگر مذکور در بند (ب) عبارت

پس از انقضای مواعد مقرر در موارد فوق (یک سال موعده برای داخل کشور و دو سال موعده برای خارج از کشور) دعوی دارنده برات علیه ظهرنویسها و همچنین دعوی هر یک از ظهرنویسها برید سابق خود در محکمه پذیرفته نخواهد شد و به استناد ماده ۳۱۴ قانون مذکور در فوق قرار رد دعوی خواهان بدوی و تجدیدنظر خوانده صادر و اعلام می گردد. رای صادره قطعی است.

مستشاران شعبه ۱۲ دادگاه تجدیدنظر استان تهران...

«عین تقاضای تجدیدنظر خواهی قاضی محترم صادر کننده رای بدوی نسبت به رای شعبه ۱۲ دادگاه تجدیدنظر و رد این تقاضا از سوی شعبه ۳۳ دیوان عالی کشور»

ریاست محترم دیوان عالی کشور با ابلاغ سلام، در اجرای ماده ۳۲۸ الی ۳۲۶ قانون آیین دادرسی مدنی دادگاههای عمومی و انقلاب به استحضار می رساند:

در خصوص دعوی آقای (ع.ش) به طرفیت آقای (غ.ص) به خواسته مطالبه وجه مبلغ شانزده میلیون و چهارصد و بیست هزار ریال به انضمام هزینه دادرسی و گواهینامه های عدم پرداخت بانک محالیه شعبه... دادگاه عمومی تهران به شرح دادنامه شماره ۱۵۸۱۷۷/۱۳ خوانده بالا را با توجه به مستندات فوق و اقرار وی در محضر دادگاه به اینکه مشارالیه ضمانت چکهای موصوف را نموده و به اضافه اینکه حتی در ورقه عادی جداگانه به تاریخ ۷۵/۷/۷۷ ضمانت خود را از صادر کننده چکهای فوق به نام (سید ع.ح) اقرار نموده است به پرداخت وجه چکها به میزان خواسته در حق خواهان محکوم نموده است پس از اعتراض محکوم علیه آقای (غ.ص) و ارسال پرونده به دادگاه محترم تجدیدنظر استان تهران شعبه ۱۲ دادگاه یاد شده به استناد اینکه خواهان در خارج از مهلت یک ساله از تاریخ برگشت چکها مبادرت به طرح دعوی نموده است و با انطباق موضوع به مواد ۲۸۹ و ۲۸۶ قانون

رای شماره ۱۵۸۱۷۷/۱۳ شعبه ... دادگاه عمومی تهران در خصوص دعوی آقای (ع.ش) که طرفیت (غ.ص) به خواسته مبلغ شانزده میلیون و چهارصد و بیست هزار ریال به انضمام هزینه دادرسی به استناد سه فقره چک و گواهینامه عدم پرداخت بانک محالیه نظر به اینکه خواننده در جلسه دادرسی حاضر گردیده و اقرار به ضمانت چکهای شماره های... نموده است و نظر به اینکه فراغت ذمه خواننده به اثبات نرسیده است و از طرفی ایرادات خواننده به اینکه طرف معامله با وی شخص دیگری بوده و برنجهای موضوع قرارداد بابت چکهای دعوی از کیفیت مطلوبی برخوردار نبوده است علت موجهی در بطلان دعوی خواهان نمی باشد مستقلاً به مواد ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۱ و ۳۳۲ قانون تجارت دعوی خواهان ثابت تشخیص و خواننده را علاوه بر مبلغ شانزده میلیون و چهارصد و بیست هزار ریال بابت اصل خواسته نیز به مبلغ ۲۷۹۴۰۰ ریال بابت کلیه خساراتی که به خواهان وارد کرده است در حق مشارالیه محکوم می نماید رای صادره حضوری ظرف ۲۰ روز پس از ابلاغ در محاکم تجدیدنظر استان تهران قابل اعتراض می باشد.

ریس شعبه... دادگاه عمومی تهران... تجدیدنظر خواهی از رای بدوی و رای شماره ۵۶۸۷۵۳۰/۱۲ شعبه ۱۲ دادگاه تجدیدنظر استان تهران

در خصوص تجدید نظر خواهی آقای (غ.ص) با وکالت آقای... وکیل پایه یک دادگستری نسبت به دادنامه شماره ۱۵۸۱۷۷/۱۳ صادره از شعبه... دادگاه عمومی تهران و به طرفیت تجدیدنظر خوانده به نام آقای (ع.ش) با توجه به محتویات پرونده و نظر به اینکه آقای تجدیدنظر خوانده با وصف اینکه چک شماره... گواهی عدم پرداخت در تاریخ ۷۶/۱۲/۲۰ و چک شماره... گواهی عدم پرداخت در تاریخ ۷۶/۱۲/۲۶ و نیز چک شماره... گواهی عدم پرداخت در تاریخ ۷۶/۱۲/۲۸ صادر گردیده است لیکن در تاریخ ۷۶/۱۲/۳۱ اقدام به تقدیم دادخواست علیه ظهرنویس چکهای مذکور در فوق نموده است که خارج از مهلت یک سال مقرر در ماده ۲۸۶ قانون تجارت و اصلاحی آن مصوب ۵۷/۱/۲۶ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران می باشد لذا اعتراض آقای وکیل تجدیدنظر خواه وارد به نظر می رسد و مستقلاً به صدر ماده ۲۵۸ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی ضمن نقض دادنامه معترض عنه به استناد مادین ۲۸۶ و ۲۸۹ قانون تجارت که مقرر داشته

یک رأی یک تجربه

وقت

کشور شعبه ۲۳ دیوان به شرح ذیل مبادرت به صدور رأی نموده است.

رأی شماره ۳۳/۱۸۴۸۰/۷۳۰ نظر به اینکه مقررات مربوط به ضمانت ضامن که در قانون مدنی مجری می باشد با مقررات مربوط به ظهرنویس که در قانون تجارت قابل اجرا است متعارض می باشد بنابراین با توجه به اینکه خواننده بدوی به موجب نوشته مورخ ۷۵۷۷ پیوست پرونده ای امر ضمانت وجه سه ققره مستند دعوی را نموده لذا دادنامه شماره ۵۶۸۷۹۳۰ صادره از شعبه ۱۲ دادگاه تجدیدنظر استان تهران که مدت ضمانت را فقط معادل یک سال منظور دانسته معیار با مقررات قانون و رأی وحدت رویه هیات عمومی دیوان عالی کشور در این مورد بوده و در نتیجه دادنامه صادره از دادگاه تجدیدنظر استان تهران نقض و تجدید رسیدگی به شعبه هم عرض ارجاع می شود.

رئیس شعبه ۲۳ دیوان عالی کشور...

مستشار شعبه ۲۳ دیوان عالی کشور...

فرای شماره ۳۳/۱۸۴۸۰/۷۳۰ شعبه ۹ دادگاه تجدیدنظر شعبه هم عرض (ع)

در خصوص تجدیدنظر خواهی آقای (غ.ص) با وکالت آقای... به دادنامه شماره ۱۵۸۲۷۷/۷۳۰ شعبه... دادگاه عمومی تهران نظر به اینکه به موجب دادنامه شماره ۳۳/۱۸۴۸۰/۷۳۰ شعبه ۲۳ دیوان عالی کشور دادنامه شماره ۵۶۸۷۹۳۰ شعبه ۱۲ دادگاه تجدیدنظر استان تهران در مقام تجدیدنظر خواهی از دادنامه مذکور نقض شده است و پرونده به این شعبه ارجاع گردیده نظر به اینکه از ناحیه تجدیدنظر خواه و وکیل مشارالیه ایراد و اعتراض موجهی که موجب نقض دادنامه متعرض عت باشد به عمل نیامده دادنامه صادره فاقد ایراد و اشکال قانونی است ضمن رد تجدیدنظر خواهی به استناد ماده ۳۵۸ قانون آیین دادرسی مدنی حکم به تأیید دادنامه فوق الذکر صادر و اعلام می گردد این رأی قطعی است.

رئیس شعبه ۹ دادگاه تجدیدنظر استان تهران...

با ملاحظه رأی مرجع تجدیدنظر و نظریه و رأی دادگاه بدوی برای اینجانب نیز به درستی مشهود است که دادگاه محترم تجدید نظر تفاوتی بین ضامن و ظهر نویس قائل نشده و ضامن را که ذمه اش ضم ذمه مدیون است چنانچه قائل به نقل نباشیم نمی توان با گذشت یک سال از تاریخ اعتراض ذمه اش را مانند ظهر نویس بری دانست و مقررات مربوط به ظهرنویس که اساساً تکلیفی اضافی از طرف قانونگذار به وی تحمیل شده است را به ضامن نیز تسری داد از طرفی ضامن ممکن است تنها تعهد پرداخت فرد خاصی را به عهده بگیرد و این فرد ممکن است ظهرنویس باشد یا برات کش و مادام که ذمه مدیون ضمانت شده بری نشود ضامن نیز از قید تعهد آزاد نخواهد شد در حالی که ظهرنویس مطابق مواد ۲۸۶ و ۲۸۷ (ق.ت) پس از اعتراض یکسال در داخل کشور و دو سال خارج از کشور مسؤلیتش جاری و پس از آن ساقط خواهد شد و این مطلب در رأی شماره ۵۹۷۷۶/۷۱۲ به وضوح آمده که مقررات مواد مربوط به ظهرنویس است نه ضامن که تعهدش مقید به زمان محدودی نمی باشد و متأسفانه مرجع محترم تجدیدنظر هم در ماده ۳۲۹ قانون تجارت که می گوید هرات دهنده، قبول کننده برات و ظهرنویسها در مقابل دارنده برات مسؤلیت تضامنی دارند را با مسؤلیت ضامن یکی دانسته و هم به تذکر دیوان محترم عالی کشور در رأی وحدت رویه مذکور مبنی بر تفاوت ظهرنویس و ضامن اعتنا ننموده که این امر موجب بروز اشکال قانونی در رأی مرجع تجدیدنظر شده علیهذا به لحاظ موضوع رأی دادگاه بدوی شالی از اشکال و منقصت قانونی بوده و ابرام آن شایسته و رفق مقررات می باشد که با عدالت و انصاف نیز سازگار است دفتر مقررات پرونده... به دفتر دیوان محترم عالی کشور ارسال گردد.

معاون مجتمع قضایی و سرپرست اجرای احکام...

بیا ارسال شده به دیوان محترم عالی

است از رئیس دیوان عالی کشور، دادستان کل کشور و رئیس حوزه قضائی و یا هر قاضی دیگری که طبق مقررات پرونده تحت نظر او قرار می گیرد می باشد و بایستی اعلام اشتباه از ناحیه اشخاص مفصله الاصلی فوق الذکر به عمل آید و در مورد بحث ذکر جمله (هر قاضی دیگر که پرونده تحت نظر او قرار می گیرد) ناظر به قاضی دادگاه بدوی که تصمیم وی در مرجع تجدید نظر قضی گردیده نمی باشد لذا اعلام اشتباه نسبت به مرجع بالاتر از طرف دادگاه بدوی به کیفیت متونه فاقد وجهات قانونی تشخیص نتجتاً درخواست دادگاه بدوی رد می شود.

رئیس شعبه ۲۳ دیوان عالی کشور...

مستشار شعبه ۲۳ دیوان عالی کشور...

ناظر نظر معاون قضائی مجتمع قضائی مربوطه در رابطه با اعلام اشتباه رأی شعبه ۱۲ دادگاه تجدیدنظر به تاریخ ۸۱/۷/۸۰ پرونده کلاس... که حاوی دادنامه بدوی صلحه از شعبه... تحت شماره ۱۵۸۲۷۷/۷۳۰ و دادنامه تجدیدنظر به شماره ۵۶۸۷۹۳۰ تحت نظر قرار دارد چون ریاست محترم شعبه (دادگاه بدوی) دادنامه صادره از شعبه ۱۲ دادگاه تجدیدنظر را مخالف رأی خویش و نقض آن و در نتیجه واجد اشکال می دانستند رامسأ به منظور جلوگیری از اجرای رأی که ممکن است حتی را از محفی تضییع کند اقدام به ذکر اشکال و ارسال پرونده بدون رعایت شرایط مندرج در ماده ۳۲۶ قانون آیین دادرسی مدنی دادگاههای عمومی و انقلاب برای دیوان محترم عالی کشور نمودند که پس از ارجاع و مطرح شدن در شعبه ۲۳ دیوان مرجع محترم اخیر الذکر صرف نظر از صحت یا بطلان ایراد یا تذکر این نکته که قاضی دادگاه بدوی از اشخاص مفصله الاصلی مندرج در تبصره یک ماده ۳۲۶ قانون آیین دادرسی مدنی پرونده را عودت داده است که تا از طریق و قانونی (به وسیله قضائی که پرونده برگرد) ارسال شود که بدین جهت

